

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΟΥ ΕΛΛΟΓΙΜΩΤΑΤΟΥ ΚΟΣΜΗΤΟΡΟΣ κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΑΡΒΟΥΝΗ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ**

Ο Εμμανουήλ Γερ. Βαρβούνης (Σάμος, 1966) είναι Καθηγητής Λαογραφίας, έχει διατελέσει Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (2016-2020) και τώρα είναι Κοσμήτορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (2021-2025), ιδρυτής και Διευθυντής του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» του ΔΠΘ (2015 κ.εξ.), Διευθυντής του «Κέντρου Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών» της Ι. Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας (2017 κ.εξ.), Μέλος του Δ.Σ. του «Εθνολογικού Μουσείου Μακεδονίας – Θράκης» (2021-2022), Γενικός Γραμματέας της «Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας» και Διευθυντής (2024-2031) του ΠΜΣ «Πολιτισμικές Σπουδές: Νέος Ελληνισμός και Βαλκάνια», του Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ.

Είναι επίσης Πρόεδρος της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής, την οποία έχει συστήσει η Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας, της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος για την διοργάνωση των επιστημονικών συνεδρίων για την Επανάσταση του 1821 (2018 – 2021) και για την Μικρασιατική Καταστροφή, την Συνθήκη της Λωζάννης και την Ανταλλαγή Πληθυσμών (2021 – 2024).

Με την ιδιότητα αυτή, διαδεχόμενος στην Προεδρία της Επιτροπής τον μακαριστό Καθηγητή και Ακαδημαϊκό Κωνσταντίνο Σβολόπουλο και τον επίσης μακαριστό π. Γεώργιο Μεταλληνό, διοργάνωσε τα τέσσερα τελευταία συνέδρια της σειράς των επιστημονικών συνεδρίων για την Επανάσταση του 1821 και τα τρία συνέδρια Μνήμης του Μικρασιατικού Ελληνισμού της Ιεράς Συνόδου, ενώ συμμετείχε στην διοργάνωση και των προηγούμενων συνεδρίων της ίδιας σειράς, ως μέλος της Επιτροπής.

Έχει τιμηθεί με τα Οφίκια του "Άρχοντας Προστάτου των Γραμμάτων" του Οικουμενικού Πατριαρχείου και του "Μεγάλου Άρχοντος Χαρτοφύλακος" του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής.

Το 2010 τιμήθηκε με βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών, το 2022 με το χρυσό μετάλλιο του Δήμου Ανατολικής Σάμου και το 2023 τιμήθηκε από τον Δήμο Περιστερίου. Είναι Επίτιμος Δημότης των Δήμων Χίου, Οινουσσών, Δυτικής Σάμου και Κομοτηνής.

Είναι κάτοχος τεσσάρων επίτιμων διδακτορικών τίτλων (ΗΠΑ, Ρουμανία, Ελλάδα) και τακτικό, αντεπιστέλλον ή επίτιμο μέλος οκτώ Ακαδημιών της αλλοδαπής (ΗΠΑ, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Αυστρία, Γερμανία), καθώς και Επίτιμος Καθηγητής του Τμήματος Κλασικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου.

Βιβλία και μελέτες του έχουν μεταφραστεί και δημοσιευθεί επίσης στην αγγλική, στη γαλλική, στην ισπανική, στην ιταλική, στη γερμανική, στη σερβική, στην τουρκική, στη ρωσική, στη γεωργιανή, στην αρμενική, στην αραβική, στη ρουμανική και στη βουλγαρική γλώσσα.

Με πρόσκληση ξένων πανεπιστημίων και επιστημονικών εταιρειών έχει πραγματοποιήσει ομιλίες και διαλέξεις πλην της Ελλάδας και της Κύπρου, στο Βέλγιο, στη Γερμανία, στο Λουξεμβούργο, στη Δανία, στη Σουηδία, στην Αίγυπτο, στη Ρωσία, στη Σερβία, στη Λετονία, στη Φιλανδία, στην Τουρκία, στη Γεωργία, στην Ισπανία, στην Πολωνία, στη Ρουμανία, στην Αυστραλία, στις Η.Π.Α. και στη Βουλγαρία.

Πιστό τέκνο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ο κ. Βαρβούνης υπηρέτησε ήδη από τα παιδικά του χρόνια το ιερό βήμα του Ι. Ν. του Αγίου Νικολάου της γενέτειράς του πόλης της Σάμου, και συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην Εκκλησία ως μέλος αρχικά της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Εκκλησιαστικών Τεχνών και τώρα της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας, της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, παραλλήλως δε και ως μέλος του ενοριακού συμβουλίου του Ι. Ν. Αγίας Αναστασίας της Πατρικίας, αλλά και του Μητροπολιτικού Συμβουλίου της Ιεράς Μητροπόλεως Περιστερίου.

Ως καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης εισήγαγε την διδασκαλία της «Θρησκευτικής Λαογραφίας» στην Ελλάδα, συγγράφοντας και δημοσιεύοντας πλήθος αυτοτελών μελετών και άρθρων, σε πολλές γλώσσες, δια των οποίων προβάλλεται η ελληνορθόδοξη λαϊκή παράδοση και το ανάλογο φρόνημα του λαού μας. Πρόκειται για τον εισηγητή στην Ελλάδα του κλάδου της «Θρησκευτικής Λαογραφίας», τον θεμελίωσε με το συγγραφικό έργο του, τις εισηγήσεις σε συνέδρια και τις διαλέξεις του, αλλά και μέσω πολλών μαθητών του, των οποίων τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, αλλά και τις διδακτορικές διατριβές έχει επιβλέψει. Παραλλήλως με πλήθος άρθρων του, τόσο στον έντυπο όσο και στον ηλεκτρονικό τύπο, ο κ. Βαρβούνης προβάλλει τις ελληνορθόδοξες αξίες, το έργο και την προσφορά της Εκκλησίας διαχρονικά, διδάσκοντας και παραδειγματίζοντας.

Αλλά και ως διευθυντής του «Κέντρου Εκκλησιαστικών, Ιστορικών και Πολιτισμικών Μελετών» της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας, και του «Εργαστηρίου Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας» της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ο κ. Βαρβούνης εργάζεται συστηματικά και μεθοδικά για την καταγραφή, αποτύπωση και μελέτη των στοιχείων της ελληνορθόδοξης λαϊκής παράδοσης. Ιδιαίτερος δε έχει ασχοληθεί με τα κειμήλια, τα παλαιά βιβλία, τα έγγραφα και τα χειρόγραφα της Σάμου, οργανώνοντας τόσο το Ιστορικό Αρχείο, όσο και την Μητροπολιτική Βιβλιοθήκη της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου.

Παραλλήλως εργάζεται εθελοντικά και στο ανάλογο έργο της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής, όπου και η έδρα του πανεπιστημίου στο οποίο διδάσκει, είναι μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της «Ακαδημίας Λαϊκού Πολιτισμού και Τοπικής Ιστορίας» του φορέα Μαγνήτων Κιβωτός της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Αλμυρού, ενώ είναι πρόεδρος αναλόγων επιστημονικών επιτροπών για την διοργάνωση συνεδρίων και την έκδοση τόμων των Ιερών Μητροπόλεων Πολυανής και Κιλκισίου, Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου και Περιστερίου.

Παραλλήλως με τη συμμετοχή του σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά συνέδρια, αλλά και με τις εκατοντάδες διαλέξεις του στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με την αρθρογραφία του σε περιοδικά έντυπα και εφημερίδες και με τη συχνή συμμετοχή του σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές – κυρίως δε μέσω του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος – ο κ. Βαρβούνης εκλαϊκεύει τα πορίσματα της έρευνάς του και στηρίζει έτσι πολλούς πιστούς ορθοδόξους χριστιανούς.

Αξιοσημείωτο επίσης είναι πως με τη διδασκαλία και το παράδειγμά του ο κ. Βαρβούνης διδάσκει και παραδειγματίζει πολλούς συνεργάτες και μαθητές του, οι οποίοι εργάζονται μαζί του επίσης εθελοντικά. Έτσι, το εκκλησιαστικό ήθος και φρόνημά του διαδίδεται με τρόπο αποτελεσματικό, αθόρυβο και ήρεμο, καθώς όλο του το έργο χαρακτηρίζεται από μεθοδικότητα και νηφαλιότητα, αρετές απαραίτητες και μάλιστα στην δραστηριότητά του στα πλαίσια πολυπολιτισμικών και πολυθρησκευτικών κοινωνιών, όπως αυτή της Θράκης.

Τέλος, στο έργο του μελετά συστηματικά τον ελληνορθόδοξο λαϊκό πολιτισμό, στις παραδοσιακές και σύγχρονες εκφάνσεις του, και έχει έτσι καταστεί ο κύριος σύγχρονος ερευνητής του παραδοσιακού εθιμικού βίου του λαού μας.